

Juhendmaterjal: Alushariduse pedagoogide ja tugispetsialistide kvalifikatsioonile vastavuse hindamine

Haridus- ja Teadusministeerium 2024

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Sissejuhatus

Direktori, õppealajuhataja, õpetaja, erirühma ja sobitusrühma õpetaja, tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded on sõnastatud koolieelse lasteasutuse seaduse § 22.¹ Kvalifikatsiooninõuete vastavust, sealhulgas nimetatud kompetentside olemasolu hindab tööandja.

Olulised õigusaktid:

- Koolieelse lasteasutuse seadus (edaspidi KELS) [Koolieelse lasteasutuse seadus – Riigi Teataja](#)
- [Keeleseadus](#)

Käesolev juhend koosneb neljast peatükist. Esimene peatükk annab ülevaate õpetaja, teine peatükk direktori ja õppealajuhataja ning kolmas peatükk tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuete hindamisest. Juhendi neljas peatükk käsitleb eesti keele oskuse taseme hindamist.

Kvalifikatsioon on ametlikult tunnustatud kompetentsus ehk pädevus, millega kaasnevad teatavad õigused ja kohustused.

Kvalifikatsioonid jaotuvad:

- formaalhariduslikud kvalifikatsioonid: üldharidus (alus-, põhi- ja gümnaasiumiharidus), kutseharidus, kõrgharidus;
- kutsekvalifikatsioonid ehk [kutsed](#).

Õpetajakutse – õpetaja, tase 6

Õpetaja kutsestandardid on õpetaja professionaalse arengu tugi. Kutsestandard on oluline õpetaja eneseanalüüsiks, koolitusvajaduste väljaselgitamiseks ning omandatud kompetentside väärtustamiseks ja karjääri planeerimiseks. Kutsetunnistust on võimalik taotleda **2 korda aastas**. Vajalikud dokumendid tuleb esitada vastavalt 5. veebruariks või 5. oktoobriks. Täpsem info kutse taotlemise ja kutsestandardite kohta on kättesaadav [SIIT](#).

Õpetajakutse omandamiseks on kaks võimalust:

1. Õpetajakoolituse õppekava lõpetamisel. Tallinna Ülikool ja Tartu Ülikool said õpetajakutse andmise õiguse **2015. aasta lõpus**. Vastav märge on diplomi juurde kuuluval akadeemilisel õiendil punktis 5: *Kvalifikatsiooni omandanu õigused*.
2. Kutse taotlemine Õpetajate Liidu kaudu.

Õpetajakutse olemasolu saab kontrollida Kutseregistrist: [Väljastatud kutsed: Otsi väljastatud kutset numbri, märksõna, isiku nime või isikukoodi järgi - Kutseregister](#)

I Õpetaja kvalifikatsiooninõuetele vastavuse hindamine

Õpetaja kvalifikatsiooninõuded on kehtestatud alates 1. augustist 2023 koolieelse lasteasutuse seaduses (KELS). KELS §-s 36² lõige 1 sätestatud eesti keele oskuse nõuet rakendatakse kvalifikatsiooninõudena õpetajatele alates 2024. aasta 1. augustist.

Koolieelse lasteasutuse õpetaja kvalifikatsiooninõuded on kõrgharidus, pedagoogilised kompetentsid ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele.

Lasteasutuse erirühma või sobitusrühma õpetaja kvalifikatsiooninõuded on kõrgharidus, eripedagoogilised ja pedagoogilised kompetentsid ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele.

Kõrghariduse puhul piisab esimese astme kõrgharidusest ehk bakalaureuse- või rakenduskõrgharidusõppe läbimisest.

Pedagoogilisi sh. eripedagoogilisi kompetentse hindab tööandja ning seda kirjeldame täpsemalt punktis 1.4.

Kvalifikatsiooninõuetele vastavuse hindamise sammud:

1. Isik ei ole tööle asunud enne 1. septembrit 2013;
2. isik on tööle asunud enne 1. septembrit 2013;
3. Isiku haridustase;
4. pedagoogiliste sh. eripedagoogiliste kompetentside hindamine;
5. eesti keele oskuse taseme hindamine.

1.1 Isik ei ole enne 1. septembrit 2013 töötanud koolieelses lasteasutuses õpetaja ametikohal

Kui tööd alustav lasteaiaõpetaja ei ole enne 1. septembrit 2013 koolieelses lasteasutuses õpetajana töötanud, võetakse hindamisel aluseks täna kehtiv koolieelse lasteasutuse seadus. Selle järgi on õpetaja kvalifikatsiooninõudeks:

kõrgharidus, pedagoogilised kompetentsid ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele.

1.2 Isik on töötanud enne 1. septembrit 2013 lasteaia õpetaja ametikohal

Sellisel juhul on hindamisel kaks alust:

- Isik vastab täna kehtivatele nõuetele, mis sai välja toodud eelmises punktis (kõrgharidus, pedagoogilised kompetentsid ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele).
- Kui isik on asunud koolieelsesse lasteasutusse õpetajana tööle enne 2013. aasta 1.septembrit, saab tema puhul kvalifikatsiooninõuetele vastavust hinnata lisaks KELS § 36² alusel, milles on välja toodud, et: KELS §-s 22¹ sätestatud kvalifikatsiooninõudeid ei kohaldata direktori, õppealajuhataja, õpetaja, logopeedi ja eripedagoogi suhtes, kes on lasteasutusse pedagoogina tööle asunud enne 2013. aasta 1. septembrit, **vastates või olles loetud vastavaks** enne 2013. aasta 1. septembrit vastaval ametikohal töötamiseks esitatud kvalifikatsiooninõuetele.

Enne 1. septembrit 2013 töötamise aeg ja kestus ei ole õigusaktidega piiritletud. Kui töötaja puhul on vajalik hinnata tema töötamist mõnes teises koolieelses lasteasutuses enne 1. septembrit 2013 ning EHIS vastavat infot ei kajasta, on hindamise aluseks koopia isiku töölepingust vm dokumendist, kust selguks, et töötaja töötas enne seaduse jõustumist (s.o enne 1. septembrit 2013) koolieelses lasteasutuses õpetajana.

Enne 2013. aasta 1. septembrit tööle asunud lasteasutuste pedagoogidele kehtisid järgmised kvalifikatsiooninõuded:

- 1) eelkoolipedagoogika alane kõrg- või keskeriharidus või
- 2) muu pedagoogiline kõrg- või keskeriharidus ja läbitud 160-tunnine eelkoolipedagoogika kursus või
- 3) muu kõrg- või keskeriharidus ja läbitud 320-tunnine eelkoolipedagoogika kursus.

Hindamisel võtta aluseks:

- Kõrg- või keskerihariduse hindamist loe punktist 1.3
- 160- või 320-tunniste eelkoolipedagoogika kursuste läbimisel tuleb aluseks võtta vastava koolituse läbimist tõendavad täiendkoolitustunnisused.

1.3. Kuidas hinnata isiku haridustaset?

Haridustaseme hindamine toimub alati haridust tõendava dokumendi alusel – diplom koos akadeemilise õiendiga.

Mida jälgida?

- Lõpetamise aeg. Õppekava registreerimise kuupäev on leitav diplomilt (akadeemilise õiendi punktis 2.2).
 - Enne 1. septembrit 2013
 - Peale 1. septembrit 2013
- Õppekava registrisse kandmise aeg. Alates 1. juunist 2002. aastal Eesti hariduse infosüsteemis registreeritud õppekavade puhul on nõudeks **bakalaureusekraad või magistrikraad või nendega võrdsustatud tasemed**.

- Õppekava vastavus kõrgharidustasemele. Kui isikul ei ole bakalaureusekraadi, võib tal siiski olla bakalaureusekraadile vastav kvalifikatsioon. Juhendmaterjali Eesti Vabariigi ja endise NSV Liidu haridust tõendavate dokumentide hindamiseks leiab [siit](#).
- Täiendõppe tunnistused ei ole tasemeharidust tõendavad dokumendid.

Välisriigis omandatud hariduse vastavuse hindamist kvalifikatsioonile teostab Haridus- ja Noorteameti [Eesti ENIC/NARIC keskus](#).

Välisriigi, endise NSV Liidu ja Eesti Vabariigi hariduskvalifikatsioonidele hinnangute ja kinnituste saamiseks või muu kõrgharidusega seotud küsimuste korral saab pöörduda Eesti ENIC/NARIC Keskuse poole: enic-naric@harno.ee

NB! Eesti ENIC/NARIC keskus ei hinda isiku kvalifikatsiooninõuetele vastavust. Kvalifikatsiooninõuete täitmise hindamisega seotud küsimustega pöörduda Haridus- ja Teadusministeeriumisse.

1.4 Pedagoogiliste sh eripedagoogiliste kompetentside hindamine

Pedagoogiliste kompetentside hindamise viib läbi tööandja. Pedagoogilised sh eripedagoogilised kompetentsid on kirjeldatud õpetaja kutsestandardis.

Tööandja fikseerib kirjalikult hinnangu, milles on välja toodud hinnangu aluseks olevad näitajad. Tegemist ei ole uue täiendava ülesandega, kuna lasteaiajuhid on seni pidanud hindama pedagoogilisi kompetentse isikute puhul, kelle kvalifikatsioon ei ole nõuetele vastav (KELS § 22 lõige 4). Hindamisega seonduv on tööandaja otsustada, kuid soovitatav on hindamise viisid ja alused koolis kokku leppida ja kirjalikult esitada.

Ühe lasteaia direktori hinnang ei ole teise direktori jaoks siduv.

1.4.1 Näited pedagoogiliste sh. eripedagoogiliste kompetentside hindamise võimalustest

Toome siin välja mõned näited pedagoogiliste sh. eripedagoogiliste kompetentside hindamise viisidest ja alustest:

- Õpetaja on läbinud tasemeõppes pedagoogilised ained (aluseks akadeemiline õiend).
- Omab õpetaja kutset (alates tase 6).
- Õpetaja on läbinud pedagoogilise täiendõppe – aluseks täiendõppe tunnistus.
- Õpetajal on varasem õpetajatöö kogemus.
- Õpetaja esitab kandideerimisel motivatsioonikirja, milles kirjeldab vastavust pedagoogilistele kompetentsidele (konkreetsed näited).
- Õpetaja viib läbi proovitegevuse.
- Õpetaja selgitab oma pedagoogilisi sh. eripedagoogilisi kompetentse lähtudes õpetaja kutsestandardist (alates tase 6).
- Õpetaja pedagoogilisi kompetentse on hinnatud läbi 360 kraadi kompetentsimudeli. Mudeli leiate [siit](#).

1.5 Välisriigis omandatud kutsekvalifikatsiooni hindamine

Välisriigis omandatud kutsekvalifikatsiooni tunnustamine on vajalik, kui inimene on omandanud hariduse välisriigis ning soovib Eestis töötada pedagoogina. Välisriigis õpetaja kutsekvalifikatsiooni omandanud isiku kutsekvalifikatsiooni tunnustamisel lähtutakse välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seadusega kehtestatud tingimustest ja korrast.

Tunnustamist viiakse läbi juhul kui:

- Haridus on omandatud peamiselt **Euroopa Liidu** liikmesriigis, **Euroopa Majanduspiirkonna** liikmesriigis või **Šveitsi Konföderatsioonis**.
- Kui haridus on omandatud peamiselt muus välisriigis kui Euroopa Liidu liikmesriigis, Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigis või Šveitsi Konföderatsioonis, peab isikul olema kolmeaastane asjaomasel kutsealal töötamise kogemus, mis on omandatud ja tõendatud välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustanud Euroopa Liidu või Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigis või Šveitsi Konföderatsioonis.

Teiste riikide puhul kehtivad Eesti **siseriiklikud kvalifikatsiooninõuded**.

Välisriigis omandatud kutsekvalifikatsiooni tunnustamiseks tuleb esitada vastav avaldus koos vajalike dokumentidega, täpsem info ministeeriumi veebilehel: <https://www.hm.ee/et/tegevused/opetaja-ja-koolijuht/toosuhted>

1.6 Töölepingu sõlmimine kvalifikatsioonita õpetajaga

Õpetajaga, kelle kvalifikatsioon pole nõuetekohane, aga kel on vähemalt keskharidus ning kelle kvalifikatsioon ja kompetentsus on piisavad, et tagada lasteasutuse õppekavas määratud õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkide täitmine ning lapse üldoskuste ja arengu eeldatavate tulemuste saavutamine saab sõlmida tähtajalise töölepingu kuni üheks aastaks. (KELS § 22 lõige 4' 2). 1. augustist 2024. a lisandub kvalifikatsiooninõudena eesti keele oskuse nõue.

KELS-st tulenev tähtajalise töölepingu sõlmimise võimalus on täiesti erinev alus töölepingu seaduses (edaspidi TLS) sätestatutest. Tähtajaline tööleping sõlmitakse mitte seetõttu, et töö on ajutise iseloomuga või et töötaja asendab ajutiselt äraolevat alalist töötajat, vaid töö tegija ei vasta mingitele teatud riiklikult kehtestatud tingimustele. KELS alusel sõlmitud tähtajalistele töölepingutele ei laiene TLS ettenähtud piirangud lepingute järjestikusele sõlmimisele ning seetõttu võib kvalifikatsiooninõuetele mittevastava isikuga sõlmida korduvalt tähtajalisi töölepinguid (piiranguid arvu osas ei ole). Tähele tuleb panna seda, et sellist lepingut ei saa pikendada, vaid iga aasta tuleb sõlmida uus (eelmine lõpeb tähtaja saabumisel), kuna KELS-is puudub regulatsioon tähtajalise töölepingu pikendamise kohta. Kohustus tegutseda on pandud tööandjale, kes peab igal aastal otsima kvalifikatsiooninõuetele vastavat õpetajat (kuulutama välja avaliku konkursi). Ehk et direktor peab tegema omapoolseid pingutusi selleks, et kvalifikatsiooninõuetele vastavat õpetajat leida. Kui nõutava

kvalifikatsioonita õpetajaga sõlmitakse korduvalt uusi tähtajalisi töölepinguid, siis võib tekkida ka kahtlus, kas tööandja on ikka teinud endast kõik oleneva, et leida nõutavakvalifikatsiooniga õpetajat.

Kui on sõlmitud tähtajatu tööleping nõuetele mittevastava õpetajaga, siis on kõige eelistatum lahendus teha pingutusi töölepingu muutmiseks poolte kokkuleppel. Oluline on õpetajaga kokku leppida, kuidas ta nõutud kvalifikatsiooni saavutab, kuidas toetab teda tööandja.

Kui kokkulepet pole kuidagi võimalik saavutada, siis võib kaaluda järgmisi lahendusi, mis on aga problemaatilised ja vaidlustatavad.

- Öelda tööleping ühepoolset üles töötajast tulenevatel põhjustel. TLS § 88 lõige 1 annab lahtise loetelu töötajast tulenevatel põhjustel töölepingu ülesütlemiseks, nii et kui asjaolud sobivad ja hästi põhjendada, võib olla võimalik selle sätte alusel leping lõpetada.
- Kui lasteaiajuht hindas kvalifikatsiooni valesti nõuetele vastavaks, siis saab töölepingu ühepoolset tsiviilseadustiku üldosa seaduse (TsÜS) § 93 jj alusel tühistada. Tööleping on sõlmitud olulise eksimuse mõjul, kui tööandja, olles eksitavast asjaolust teadlik, ei oleks samasuguses olukorras töölepingut sõlminud või oleks töölepingu sõlminud oluliselt teistsugustel tingimustel. Arvestada tuleb TLS § 13 ja § 14 piirangutega, ennekõike § 13 lõikes 2 toodud ajalise piiranguga – eksimuse tõttu võib tööandja töölepingu tühistada kahe nädala jooksul arvates eksimusest teadasaamisest.

Kui koolieelse lasteasutuse direktor sõlmib teadlikult nõuetele mittevastava isikuga tähtajatu töölepingu, siis on ka variant lugeda leping TsÜS § 87 alusel tühi.

II Direktori ja õppealajuhataja kvalifikatsiooninõuetele vastavuse hindamine

2.1 Isik ei ole asunud koolieelsesse lasteasutusse tööle enne 1. septembrit 2013

Koolieelse lasteasutuse direktori ja õppealajuhataja kvalifikatsiooninõuded on (KELS § 22¹ lõige 2):

- Kõrgharidus,
 - Pedagoogilised ja juhtimiskompetentsid,
 - C1- tasemel eesti keele oskus.
- Nimetatud lasteasutuse juhtide juhtimiskompetentse hinnatakse vähemalt järgmistes valdkondades: organisatsiooni arengu juhtimine, õppekeskkonna kujundamine, personalijuhtimine, ressursside juhtimine ja enesejuhtimine.

2.2 Isik on enne 1. septembrit 2013 koolieelses lasteasutuses töötanud

Käesoleva seaduse §-s 22¹ sätestatud kvalifikatsiooninõudeid, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 sätestatud eesti keele oskuse nõudeid, ei kohaldata direktori, õppealajuhataja, õpetaja, logopeedi ja eripedagoogi suhtes, kes on lasteasutusse pedagoogina tööle asunud enne 2013. aasta 1. septembrit, vastates või olles loetud vastavaks enne 2013. aasta 1. septembrit vastaval ametikohal töötamiseks esitatud kvalifikatsiooninõuetele.

1) Isik on enne 1. septembrit 2013 töötanud ühel järgmistest ametikohtadest:

- koolieelse lasteasutuse direktorina,
- õppealajuhatajana,
- õpetajana,
- logopeedi või eripedagoogina.

2) Isik on omandanud pedagoogilise keskeri- või kõrghariduse enne 1. septembrit 2013. (NB! Alates 1. juunist 2002 registreeritud õppekavadel bakalaureuse või rakenduskõrghariduse nõue.)

III Tugispetsialistide kvalifikatsiooni hindamine

Eripedagoogi ja logopeedi kvalifikatsiooninõuded sätestab koolieelse lasteasutuse seaduse § 22¹ lõige 7 ja 8.

Eripedagoogi kvalifikatsiooninõuded on erialane magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon või eripedagoogi kutse ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja keeleseaduse alusel antud õigusaktis esitatud nõuetele. Eripedagoogi kutsestandardite (tase 7; tase 8) ja kutse taotlemise kohta saab rohkem infot Eesti Eripedagoogide Liidu kodulehelt: [Kutse andmine | \(eripedaliit.ee\)](http://eripedaliit.ee).

Logopeedi kvalifikatsiooninõuded on erialane magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon või logopeedi kutse ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja keeleseaduse alusel antud õigusaktis esitatud nõuetele. Logopeedi kutsestandardite (tase 7; tase 8) ja kutse taotlemise kohta on võimalik täpsemalt lugeda Eesti Logopeedide Ühingu kodulehelt: [Kutsestandardid | ELU](http://kutsestandardid.elu)

Tugispetsialisti, erinevalt õpetajast, tööle võtta ei saa, kui ta ei vasta kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele. Välistatud on ka tähtajalise lepingu sõlmimine.

IV Eesti keele oskuse hindamine

4.1 Eesti keele oskuse nõuded

Eesti keele oskuse nõudeid ja hindamist reguleerib [keeleseadus](#), mille § 23 lõige 4 alusel on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 20. juuni 2011. a määrus „[Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded](#)“.

Keeleoskusnõuded **pedagoogidele**:

- B2-taseme keeleoskuse nõue pedagoogidele, kes ei õpeta eesti keeles;
- C1-taseme keeleoskuse nõue pedagoogidele, kes õpetavad eesti keelt või eesti keeles.

Keeleoskusi nõuded **eripedagoogidele**:

- B2-taseme keeleoskuse nõue eripedagoogidele, kelle teenust tarvivad mitte-eesti emakeelega isikud;
- C1-taseme keeleoskuse nõue eripedagoogidele, kelle teenust tarvivad eesti emakeelega isikud;

Samuti kehtestatakse C1-taseme keeleoskuse nõue õppeasutuste juhtidele, nende asetäitjatele ja õppejuhtidele.

Vastavalt keeleseaduse § 23 lõikele 5 ei kohaldata eesti keele oskuse nõudeid isikule, kes töötab Eestis tähtajaliselt väliseksperdi või välisspetsialistina.

Koolieelse lasteasutuse seaduse § 22¹ sõnastab eesti keele oskuse nõuded osana töötajate kvalifikatsiooninõuetest.

4.2 Eesti keele oskuse tõendamine

Eesti keele oskuse tõendamiseks on mitu võimalust:

- Vastavalt keeleseaduse § 24 lõikele 1 hinnatakse **eesti keele oskust eesti keele tasemeeksamil**. Eesti keele tasemeeksameid koostab ja korraldab Haridus- ja Noorteamet (<https://harno.ee/eesti-keele-tasemeeksamid>) kokku neljal tasemel: A2, B1, B2 ja C1. Amet väljastab eksami edukalt sooritanud isikule vastava taseme tasemetunnistuse.
- Vastavalt keeleseaduse § 26 lõikele 3 ei pea eesti keele tasemeeksamit sooritama isik, kes on omandanud eesti keeles **põhihariduse, keskhariduse või kõrghariduse**.
- B2-taseme keeleoskust tõendab ka **eesti keele kui teise keele riigieksami** sooritanule PGS-i alusel kehtestatud määruse „Tasemetööde ning põhikooli ja gümnaasiumi lõpueksamite ettevalmistamise ja läbiviimise ning eksamitööde koostamise, hindamise ja säilitamise tingimused ja kord ning tasemetööde, ühtsete põhikooli lõpueksamite ja riigieksamite tulemuste analüüsimise tingimused ja kord“ (§ 27 lõike 5) kohaselt väljastatud eesti keele tasemeeksami tunnistus (vastavalt keeleseaduse § 26 lõikele 1).

Lisaks võib isikul olla varasemate perioodide **eesti keele tasemetunnistused** või **töölase keeleoskuse kategooriatunnistused**:

Keeleseaduse § 39. Eesti keele oskust tõendavate tunnistuste vastavus

(1) Enne 2008. aasta 1. juulit väljastatud eesti keele tasemetunnistused loetakse vastavaks järgmiselt:

- 1) algtaseme keeleoskuse tunnistus eesti keele B1-taseme tunnistusele;*
- 2) kesktaseme keeleoskuse tunnistus eesti keele B2-taseme tunnistusele;*
- 3) kõrgtaseme keeleoskuse tunnistus eesti keele C1-taseme tunnistusele.*

*(2) Enne 1999. aasta 1. juulit välja antud töölase keeleoskuse kategooriatunnistust arvestatakse keeleoskuskõude täitmist tõendava dokumendina isiku puhul, kelle keeleoskus on tööandja hinnangul piisav vastaval töö- või ametikohal töötamiseks. Tööandjal on kahtluse korral õigus pöörduda ameti poole hinnangu saamiseks isiku keeleoskuse piisavuse kohta.**

* Enne 1999. aasta 1. juulit väljastatud kategooriatunnistused ja neil esitatud kategooriad (A–F) ei ole tänaste tasemeeksamitega vastavusse viidud. Töölase keeleoskuse kategooriatunnistust arvestatakse keeleseaduse § 39 lg 2 kohaselt keeleoskuskõude täitmist tõendava dokumendina isiku puhul, kelle keeleoskus on tööandja hinnangul piisav vastaval töö- või ametikohal töötamiseks. Tööandjal tuleb iga kategooriatunnistuse omaniku puhul hinnata, kas tema eesti keele oskus vastab ametialaste kohustuste ja tööülesannete täitmiseks vajalikule tasemele. Kahtluse korral tuleks kindlasti pöörduda Keeleameti poole hinnangu andmiseks. Sellisel puhul võib tulemuseks olla Keeleameti väljastatud kontrollakt, millega amet annab hinnangu isiku keeleoskusele lähtuvalt konkreetse ametikoha keeleoskuskõuetest. Teisele ametikohale liikudes või keeleoskuskõude muutumisel tuleb anda uus hinnang. Pideva tõendamiskohustuse vältimiseks on ka kategooriatunnistuse omanikel soovitatav sooritada Haridus- ja Noorteametis eesti keele tasemeeksam.